

מרכז המידע למודיעין ולטרור במרכז
למורשת המודיעין (מל"מ)

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (18 - 25 באוגוסט 2009)

כוחות הביטחון של חמאס מאבטחים את מנהרת הברחות, שהופצה ע"י צה"ל ב- 24 באוגוסט. ההפצה נעשתה בתגובה לירי פצצות מרגמה לעבר ישראל (רויטרס, 25 באוגוסט. צילום: אברהים אבו מצטפא)

עיקרי הדו"ח

- בצפון רצועת עזה ארעה תקרית במהלכה פתח כוח צה"ל באש לעבר שלושה חשודים, אשר ככל הנראה ניסו להניח מטען חבלה בקרבת הגדר. אחד מהם נהרג. בעקבות זאת נורו שתי פצצות מרגמה לעבר ישראל. בתגובה תקף צה"ל מנהרת הברחה בגבול רצועת עזה מצרים.
- לקראת צאתו לבריטניה ולגרמניה לשיחות מדיניות, ולפגישה עם המתאם האמריקאי מיטשל, הודיע ראש הממשלה נתניהו בישיבת ממשלה כי קיים רצון לשוב לשיחות עם הפלסטינים. הוא הוסיף כי "כללית יש הערכה, שניתן לעשות זאת בסוף ספטמבר, אבל גם זה מותנה בהבנות בינינו לבין האמריקאים". דוברו של אבו מאזן, נביל אבו רדינה, הגיב באומרו כי זהו ניסיון ישראלי להוליק שולל את דעת הקהל העולמית ולהוות כיסוי להמשך ההתנחלות בשטחים הפלסטינים.

אירועים בולטים בשטח

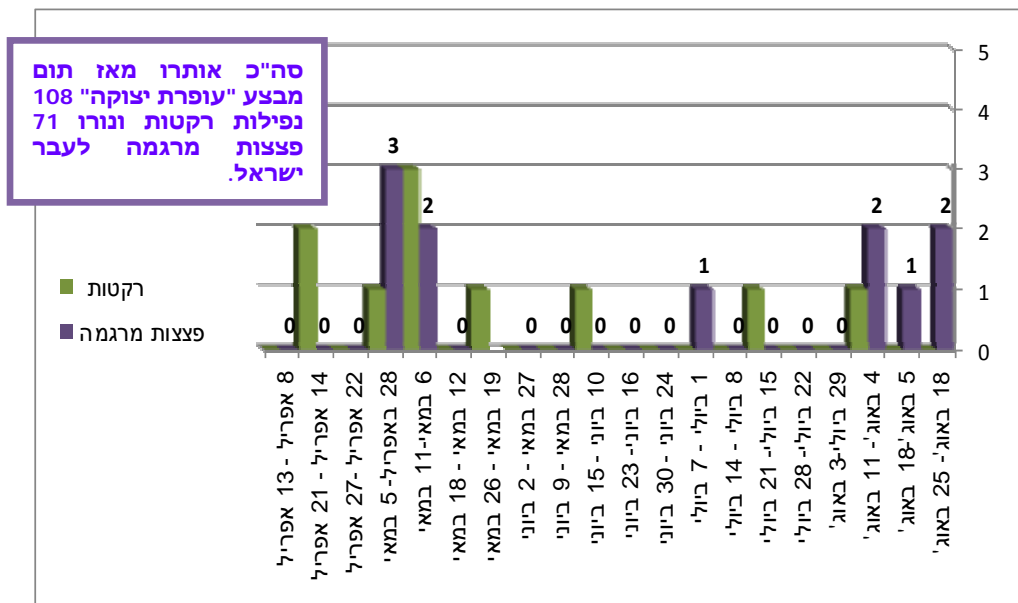
רצועת עזה

ירי רקטות ופצצות מרגמה

■ ב- 24 באוגוסט נורו שתי פצצות מרגמה לעבר ישראל. אחת מהן נחתה בבסיס זיקים, שמצפון לרצועה, וגרמה לפציעה באורח קל של חייל צה"ל. הירי בוצע לאחר שכשעה קודם לכן זוהו שלשה חשודים סמוך לגדר הביטחון, אשר ככל הנראה ניסו להניח מטען. כוח צה"ל, שזיהה אותם, ביצע נוהל מעצר חשוד. לאחר שהשלשה סרבו להתפנות מהמקום ביצע הכוח ירי לעברם, שכתוצאה ממנו נהרג אחד החשודים. שניים נוספים נמלטו מהמקום (דובר צה"ל, 24 באוגוסט).

■ בתגובה תקף צה"ל מנהרת הברחה בגבול רצועת עזה ומצרים. הפלסטינים דיווחו על ארבעה הרוגים ומספר פצועים מתקיפת המנהרה (קדסנט, מען, 25 באוגוסט).

ירי רקטות ופצצות מרגמה מאז תום מבצע "עופרת יצוקה"¹

יהודה ושומרון

הקלות בחודש הרמצי'אן

■ לרגל חודש הרמצי'אן נקטו צה"ל והמנהל האזרחי שורה של הקלות כלפי האוכלוסייה הפלסטינית ביהודה ושומרון. המנהל האזרחי הנחה את כוחות צה"ל להפגין התחשבות ברגשי התושבים ולהימנע במידת האפשר מאכיזה ומשתייה בקרבתם. במסגרת זאת:

● מחסום ג'למה, צפונית לג'נין, ומחסום נוסף מדרום לראמאללה, נפתחו מידי יום עד השעה 24:00.

● למשפחות פלסטיניות שלהן קרובי משפחה בישראל הותר לבקר בישראל למשך שבוע.

● לגברים מעל גיל 50 ונשים מעל גיל 45 הותר להיכנס לתפילה בהר הבית.

● מעבר אלנבי בין ישראל לירדן יהיה פתוח למעבר אזרחים וסחורות מידי יום, בין השעות 8:00 ל-24:00.

¹ בסטטיסטיקה זאת לא נכלל ירי פצצות מרגמה לעבר סיורי צה"ל בקרבת גדר הגבול, שנפלו בשטח רצועת עזה.

רצועת עזה לאחר מבצע "עופרת יצוקה"

מעברים

- נמשך מעבר הסיוע ההומניטארי דרך המעברים ישראל לרצועה. במהלך השבוע עברו מעל ל- 100 משאיות ליום.

חמאס נערכת לסיוע לנזקקים במהלך חודש צום הרמז'אן

- חודש צום הרמז'אן בשטחים הפלסטיניים החל השנה ב-21 לאוגוסט. בתקופה זו נוהגות אגודות הצדקה המקומיות, הערביות והבינלאומיות להגביר את הסיוע לנזקקים. ממשל חמאס ברצועה נערך גם הוא לחלוקת סיוע לנזקקים הן באמצעות זרועות הממשל השונות והן על ידי הסתייעות בתשתית הרחבה של אגודות הצדקה, שחלקן מזוהות עם חמאס.
- במסגרת זאת מתכוון משרד הרווחה של ממשל חמאס לחלק סיוע ל-70.000 משפחות נזקקות מידי חודש (פלסטין, 19 באוגוסט, 2009). בכירי ממשל חמאס תרמו חלק ממשכורותיהם עבור נזקקים. סך התרומות נאמד במיליון דולר (צפא, 31 יולי, 2009). על רקע תלונות האוכלוסייה על יוקר המחירים הגבירה חמאס את הפיקוח על מחירי הסחורה בשווקים. משרד הכלכלה הלאומית בממשל חמאס טוען כי חלה התייצבות ואף ירידה במחירים של מוצרי המזון הבסיסיים.

שנת הלימודים ברצועה נפתחה בסימן תהליך האסלאמיזציה במערכת החינוך

- ב-23 באוגוסט נפתחה שנת הלימודים החדשה ברצועת עזה. כ-250,000 תלמידים ותלמידות החלו לימודיהם ב-383 בתי ספר ממשלתיים ברחבי הרצועה ויותר מ-200,000 תלמידים בבתי ספר של אונר"א. המחסור במורים, שנבע בין השאר מהתפטרות מורים שסירבו לקבל את מרותה של חמאס, נפתר בין השאר באמצעות העסקת מורים בחוזים אישיים, להערכתנו מורים תומכי חמאס (אתר משרד החינוך בממשל חמאס, 23 באוגוסט).
- פתיחת שנת הלימודים לוותה בסממנים נוספים של **המשך החלת תהליך האסלאמיזציה ברצועה על מערכת החינוך**². **מחמוד אבו חצירה**, ראש מערכת החינוך של ממשל חמאס במערב הרצועה, קרא לתלמידות ללבוש לבוש אסלאמי מסורתי. הוא ציין כי מערכת החינוך דורשת מכל התלמידות ללבוש "בגדים רחבים" וכי הוחלט למנוע נוכחותם של גברים בבתי הספר לבנות בכל הגילאים, כולל מורים ומנהלים. אבו חצירה נימק את ההחלטה בכך שהחברה הפלסטינית ברצועה הינה מוסלמית והאסלאם מורה להפריד בין "אח לאחותו" החל מגיל שבע³ (סוכנות הידיעות הצרפתית, 23 באוגוסט, 2009, היומון הירדני אלע'ד, 24 באוגוסט, 2009).

² לפירוט ראו: "תהליך האסלאמיזציה שמקדמת חמאס ברצועת עזה ומשמעותיותו החברתיות והפוליטיות: המקומיות, האזוריות והבינלאומיות" (30 ביולי)

http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/Hebrew/heb_n/html/hamas_076.htm

³ מקובל באסלאם שהחל מגיל 7 (בנים) וגיל 8-9 (בנות) הופכים הילדים לבוגרים ואחראים לעצמם ולמעשיהם, להוציא התחום הכספי.

משלחת סיעת חמאס במועצה המחוקקת מבקרת בבתי ספר ברצועה עם פתיחת שנת הלימודים
(ערוץ אלאקצא, 23 באוגוסט)

התהליך המדיני

הודעת ראש הממשלה בנימין נתניהו ותגובת דוברו של אבו מאזן

■ לקראת צאתו לבריטניה וגרמניה לשיחות מדיניות, ולפגישה עם המתאם האמריקני מיטשל, אמר ראש הממשלה **בנימין נתניהו** בישיבת הממשלה ב- 23 באוגוסט: "... יש רצון מצד האמריקנים ואחרים, וגם מבחינתנו, לחזור בחזרה לשיחות בינינו לבין הפלסטינים. כללית יש הערכה, שניתן לעשות זאת בסוף ספטמבר, אבל גם זה מותנה בהבנות בינינו לבין האמריקנים, כמובן יחד עם הפלסטינים, אבל זה, פחות או יותר, הכיוון והזמן שהיינו רוצים להשיג. יש עדיין תחומים של אי הסכמה, הם מוכרים ולא ברור עד כמה ובאיזו מידה מדינות ערב יהיו שותפות לתחילת השקת התהליך" (אתר משרד ראש הממשלה, 23 באוגוסט).

ראש הממשלה בנימין נתניהו בדרכו ללונדון לפגישה עם השליח האמריקני מיטשל
(לע"מ, צילום: עמוס בן גרשום, 24 באוגוסט)

■ **נביל אבו רדינה**, דוברו של אבו מאזן, התייחס למה שכינה "הצהרות נתניהו אודות חידוש המו"מ בסוף ספטמבר 2009". הוא אמר כי זהו ניסיון להוליך שולל את דעת הקהל העולמית ולשמש כיסוי להמשך פעולות ההתנחלות בשטחים הפלסטיניים (סוכנות הידיעות הצרפתית, 24 באוגוסט).

הזירה הפנים-פלסטינית

שחרור אסירים הדדי לרגל החודש רמצי'אן

■ לאחרונה דווח כי בכוונת חמאס ופתח לשחרר אסירים כמחוות הדדיות לקראת חודש הרמצי'אן ולקראת חידוש אפשרי של הדיאלוג הפנים-פלסטיני. **ממשל חמאס** הודיע על כוונתו לשחרר 100 אסירים מבתי הכלא, מהם 50 פעילי פתח, אשר נעצרו בשל "עבירות ביטחוניות" (פלסטיין, 19 באוגוסט, 2009). לפי דיווח בפורום המזוהה עם פתח מנגנוני הביטחון של חמאס כבר שחררו 12 פעילי פתח (פורום אלפתחאוי, 21 באוגוסט). בראיון לטלוויזיה האיראנית ציין מזכיר סיעת חמאס **משיר אלמצרי** כי שחרור האסירים המשתייכים לפתח נועד "להכשיר אווירה לקראת הדיאלוג הפנים-פלסטיני, ועל מנת שפתח תשחרר יותר מ-1000 אסירים ביטחוניים בגדה" (טלוויזיה אלעאלם, 21 באוגוסט) מנגד, דווח כי **אבו מאזן** הורה למנגנוני הביטחון לשחרר 200 עצורים של חמאס המוחזקים בבתי הכלא של הרשות לרגל חודש הרמצי'אן. נמסר כי מנגנוני הביטחון המסכל במחוז קלקיליה כבר שחררו 12 אסירי חמאס (מען, 23 באוגוסט).

הרשות הפלסטינית הגבירה את הפיקוח הביטחוני ביהודה ושומרון במהלך חודש הרמצי'אן

■ משרד ההקדשים ומנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית נוקטים במגוון פעולות מנע לקראת חודש הרמצי'אן, שמטרתן למנוע ניצולו על ידי חמאס לפעילות נגד הרשות. משרד ההקדשים של הרשות הפלסטינית פרסם צו המורה לסגור מסגדים בתום התפילות במהלך החודש הרמצי'אן. הצו אוסר גם על קיום הרצאות, שיעורי דת וקיום סעודות המוניות לשבירת הצום במסגדים. כמו כן, האמאמים במסגדים השונים הונחו לשאת נוסחים אחידים של דרשות (אתר חמאס, 22 באוגוסט).

דחיית הדיאלוג בין פתח לחמאס

■ מצרים הודיעה רשמית על דחיית סבב הדיאלוג השביעי בין פתח לחמאס עד תום חודש הרמצי'אן. בתקופה זו ימשיכו המצרים במאמצי התיווך על מנת להכשיר את הקרקע להשגת הסכם פיוס בין הצדדים. דוברים משני הצדדים קשרו בין הדיאלוג לבין הבחירות למוסדות הרשות. ראש הממשלה סלאם פיאז' הצהיר, שבמקרה של כשלונו הדיאלוג, תיערכנה הבחירות במועדן החוקי. לדברי פיאז' "נושא זה אינו ניתן להתמקחות" (אלחיאת אלג'דידה, 21 באוגוסט, 2009). לעומת זאת, **פוי בררום**, דובר חמאס, מסר שהנהגת חמאס מתנגדת לקיום בחירות כלליות למוסדות הרשות ללא הסכם פיוס, שיכלול הסכמה בכל הנושאים העומדים על הפרק (אתר חמאס, 22 באוגוסט, 2009).